

Informe sobre la revisió del model d'organització territorial de Catalunya¹

Miquel Roca i Junyent

Gràcies, en primer terme, a l'Institut d'Estudis Catalans per la seva amable invitació. Jo aquí sóc merament un portaveu d'una comissió. No ho dic per defugir responsabilitats, sinó per retre honor i reconeixement a la persona dels meus companys que han treballat a la comissió. Per tant, si en aquest moment joestic aquí és purament i simplement per una funció representativa. Amb ells hem compartit llargues i agradables sessions que ens han permès elaborar un Informe que descansa damunt d'una base que hem valorat molt positivament: l'acord unànimede ls que composàvem aquesta comissió.

Deia el senyor president de l'Institut que nosaltres vam rebre un encàrrec i jo haig d'afegir que la propera vegada que ens tornin a encomanar algun d'informe —si és que ho fan— possiblement demanarem un pèl més de precisió, perquè a vegades tinc la sensació que ens van encarregar una feina pensant potser

¹ Transcripció de la conferència organitzada per la Societat Catalana de Geografia (SCG) i la Societat Catalana d'Ordenament Territorial (SCOT), presidida pel president de l'IEC, Excm. Sr. Manuel Castellet i els presidents d'aquestes dues societats científiques, Ma Dolors Garcia Ramon i Ricard Pié, i pronunciada a la seu de l'Institut el 16 de març de 2001. En la transcripció de la gravació de l'acte, feta per Jesús Burgueño, s'ha prescindit de les presentacions dels tres presidents, les preguntes del públic han estat resumides i s'han fet algunes modificacions de la intervenció del conferenciant per tal de millorar-ne la correcció escrita, aclarir el significat d'alguna expressió o resumir algun aspecte secundari. Enric Bertran ha revisat l'estil i ha donat un caire més formal al discurs oral.

A instància del Govern de la Generalitat, els diferents grups parlamentaris de Catalunya van acordar crear una Comissió d'Experts per tal d'estudiar i elaborar un informe que permeti revisar el model d'organització territorial de Catalunya, que posteriorment s'hauria de plasmar en les iniciatives legislatives

que no la fariem. I com que som tossuts, treballadors i de bona fe, vam dir: «ens han fet un encàrrec, doncs el fem.» I l'hem enllestit, a més, en el termini que se'ns havia fixat. I l'hem fet partint d'una base molt elemental. Quan a uns anomenats experts se'ns diu que elaborem un informe sobre una proposta de revisió del model d'organització territorial de Catalunya [*en endavant OT o OTC*], a nosaltres això ens duu a considerar —potser ingènuament— dues premisses. Una, que no s'estava gaire content o satisfet amb el model actual, perquè la tasca masoquista de procedir a la revisió d'allò que produeix satisfacció no crec que estigui contemplada en els annals de la història. La segona, que a més de la insatisfacció que generava hi havia un desig que el model fos contemplat en la seva globalitat, i no puntualment per resoldre aspectes concrets. Per tant, nosaltres vam creure, vam entendre i així ho vam explicar als grups polítics que havien tingut l'amabilitat de confiar-nos aquesta comesa —que per a nosaltres ha estat una immensa satisfacció i un gran honor—, que anàvem a enfocar una proposta global de revisió del model d'OTC, que contemplés els diferents nivells i instàncies en què el territori s'organitza en la nostra legislació actual.

Cinc principis bàsics

Hi havia uns principis que volíem respectar d'entrada i així ho dèiem. El primer, que nosaltres érem uns experts —se'ns qualificava així— que no volíem substituir ni minimitzar el paper rellevant, important i decisiu que li correspon al Parlament. El Parlament, per a qui nosaltres estàvem treballant, és el que en definitiva haurà de resoldre lliurement, sobre la base de les propostes que li hem fet o sobre aquelles que cregui més convenient, el que li sembli que pertoca al moment polític, social i econòmic de Catalunya per tal d'enfocar una OT adient. No preteníem substituir el Parlament i fins i tot no preteníem, ni de bon tros, arribar al grau de la formulació d'iniciatives legislatives concretes. Nosaltres el que estàvem definint, en tot cas, eren les bases que devien o podien fer de suport a les iniciatives legislatives que el propi Parlament decideixi d'emprendre.

adients. Els seus membres van ser pactats pels grups de la Cambra catalana. A partir del consens parlamentari, el 3 d'abril de 2000 el Govern de la Generalitat de Catalunya va acordar la creació de l'esmentada comissió (DOGC n.3133). Aquesta Comissió estava presidida per Miquel Roca i Junyent, i en formaven part el catedràtic de dret administratiu Tomàs Font i Llovet, l'advocat Jordi Bonet, l'enginyer agrònom Josep M. Franquet i els geògrafs Jesús Burgueño, Robert Casadevall, Enric Lluch i Xavier Rubio. La Comissió treballà amb el suport de la conselleria de Governació i Relacions Institucionals, en aquell temps presidida per Josep Antoni Duran i Lleida. El treball es va fer en el termini previst, i va ser entregat al conseller de Governació el 19 de gener de 2001. El mateix dia també va ser traslladat als grups polítics del Parlament i —de forma íntegra i potser amb excessiva precipitació— als mitjans de comunicació. La reacció contrària de molts petits ajuntaments i en particular de l'Associació Catalana de Municipis va ser immediata i força contundent. En el moment de fer-se la conferència, Duran ja no era conseller de Governació. Poc temps després, la nova consellera, Núria de Gispert, va rebutjar la part fonamental de la proposta —la confluència de províncies i vegueries— i no només la reforma del mapa municipal. Al Parlament es va formar una ponència parlamentària per tal d'estudiar l'Informe i proposar les corresponents mesures legislatives, constituïda per M. Eugènia Cuenca (CiU), el geògraf Oriol Nel-lo (PSC-CpC), Jaume Oliveras (ERC), Josep M. Fabregat (PP) i Joan Ribó (IC-V).

El segon principi era que anàvem a elaborar un informe que optés claríssimament pel possibilisme, buscant la viabilitat de la proposta. És a dir: no volíem desenvolupar un exercici merament acadèmic, allunyat de la possibilitat real de transformar-se en una operació concreta. Volíem que la proposta assolís un alt grau de possibilisme i, per tant, que encaixés en l'ordre jurídic constitucional de Catalunya. Per això, calia treballar per adaptar legislativament la proposta al marc delimitador de l'ordre jurídic constitucional de Catalunya.

El tercer principi exigia un informe que tingués o incorporés la gradualitat, en el seu desplegament i execució. Proposàvem, així, una sèrie de mesures que aconsellàvem que s'adoptessin d'immediat, però que tinguessin en compte una execució gradual en el temps, perquè estem operant damunt d'un fet viu, que és un territori, la seva població, i això requereix una enorme dosi de prudència. Per aquest motiu són freqüents les referències a terminis de 10 anys o a un espai de temps que permeti al territori, a la població, anar paint, encaixant el que és una proposta de revisió global de l'OTC.

Un quart principi deia que no ens corresponia a nosaltres —sinó la comissió hauria estat composta per altra gent— resoldre el problema del finançament de les corporacions locals, comarcals i de la distribució dels recursos públics de Catalunya entre les diferents instàncies territorials de l'administració catalana. Però sí que creïem, i així ho assenyalàvem reiteradament en l'Informe, que sense mesures paral·leles que estudiessin el finançament de les corporacions locals, dels ens comarcals i fins i tot de l'organització regional-veguerial, bona part de les nostres propostes podien quedar coixes. Entre altres raons, perquè en el camp de l'acció municipal tan important com el marc legislatiu són les polítiques executives. Poder portar a terme una política municipalista a Catalunya no és simplement un problema de voluntat legislativa traduïda en lleis, sinó que també és un mandat executiu que s'ha de desplegar en polítiques i en pressupostos suficients per poder atendre les revisions que s'han de fer. Sense mecanismes de finançament i dotacions pressupostàries suficients, alguns dels aspectes referits a la línia de l'acció municipal podrien quedar absolutament coixos o mancats d'eficàcia.

I, en darrer terme, volíem proposar un model coherent. Cadascú jutjarà si hem aconseguit l'objectiu. Què pretén aquesta coherència? Doncs que allò que es proposa des de la perspectiva municipal respongui al fet comarcal i a l'organització comarcal, i que això es tradueixi després en una organització regional-veguerial de Catalunya que tingui com a antecedents lògics la proposta municipalista i la proposta comarcalista. Dit això, l'Informe s'articula en tres grans capítols, que fan referència al nivell municipal, al nivell comarcal i al nivell de la política regional-veguerial de Catalunya.

El nivell municipal

Fins ara, pel que s'ha vist, és el que ha despertat la màxima expectació. Segurament, com deia Ricard Pié,² a causa d'una lectura molt precipitada i sintètica del que l'Informe proposa. Algú creu que la veu dels membres de la comissió és la primera a denunciar el minifundisme municipal català? Hi ha ningú que des de la vessant tècnica no hagi denunciat els límits del minifundisme municipal català? Nosaltres, en tot cas, ens hem limitat a respectar la voluntat del legislador, qui en diverses disposicions emanades del Parlament català diu, per exemple, que es considera una disfunció l'existència de municipis de menys de 250 habitants i que aquesta disfunció ha de ser corregida. El que passa és que se n'han oblidat.

Per altra banda, les lleis vigents estableixen que no es pot crear cap nou municipi per via de segregació, si aquest o el municipi originari resten amb una població inferior a 2.000 habitants. I es diu, als informes de la Direcció General d'Administració Local, que no són viables els municipis de menys de 1.000 habitants, per bé que després (quan el pes de la responsabilitat passa i els anys també) s'aixeca aquest llindar a 2.000 habitants. Nosaltres hem estat molt prudents; no hem seguit ni el legislador ni l'executiu. Hem dit purament i simplement que per la via d'agregacions els municipis de menys de 250 habitants poguessin assumir el nivell de competències executives que la pròpia legislació els atribueix, facilitant alhora mecanismes que permetessin respectar la identitat de tots els pobles de Catalunya.

S'està practicant un gran exercici de cinisme polític que consisteix d'atribuir als municipis cada dia més competències, fent bo que un municipi de 83 habitants podrà tenir registres de tota mena, censos de tot tipus i no sé quines obligacions isotòpiques puguin atribuir-se-li també. Se'ls encomana tot, però ningú no es preocupa després d'avaluar si això ho podran fer o no. Nosaltres hem cregut que se'ns demanava de resoldre aquesta disfunció, perquè si no, què havíem de fer per respectar la voluntat del legislador? Per respectar-la, hem proposat una cosa molt senzilla, promoure en aquests municipis de menys de 250 habitants, agregacions que assoleixin un volum de població més potent, per a què esdevinguin capaços d'assumir les responsabilitats i les competències que el legislador els atribueix, i que això es faci sense pèrdua d'identitat. Per això, llegint l'Informe un pot veure que es referma la figura de l'entitat municipal descentralitzada, cosa que permet a tots els pobles que siguin agregats de mantenir el seu ajuntament, la seva bandera, el seu segell, un alcalde, la seva Junta de Veïns i el nivell competencial que avui estan exercint, fins i tot per via de convenis amb altres municipis limítrofes. Per tant no hi ha cap perill per a la iden-

² En la seva presentació, el president de la SCOT, convidava a un debat cívic sobre la matèria, «un debat que defugí els esquematismes en què malauradament han caigut algunes de les informacions periòdiques sobre el tema, que estan empobrint-lo i que ens posen en el risc de frustrar una oportunitat com aquesta que la voluntat política unànime de l'Informe ha obert i per tant sembla que seria un mal negoci per al país».

titat del poble; del que es tracta és del reforçament administratiu del municipi, per tal de poder atendre aquelles obligacions i competències que el legislador li ha atribuït. Hem estat prudents —hi insisteixo—, hem estat terriblement prudents, perquè temíem certes previsions més aviat agosarades que es feien des de l'executiu i des del legislador, que anaven més enllà en la seva ambició.

Parlem també d'un segon grup de municipis, els compresos entre els 250 i els 1.000 habitants, els quals, mitjançant agrupacions sense personalitat jurídica, podran establir a través de polítiques impulsades des de l'administració —fonamentalment des de les pròpies comarques—, vies de conveni, vies d'acord, que els puguin facilitar la prestació de serveis que per separat no puguin realitzar. Per tant, es tracta purament i simplement de seguir la via dels acords, la via dels convenis, quan els interessos siguin coincidents per impulsar una acció administrativa, per dur a terme una millor prestació de serveis. Aquest és en definitiva el gran tema, i torno a insistir en un fet fonamental per a la seva comprensió: la proposta que es formula és terriblement prudent, no únicament pel que fa referència la voluntat del legislador català i als informes de l'administració de Catalunya —molt prudent—, sinó també des de la perspectiva del dret comparat: estem parlant d'afectar un 20% dels municipis de Catalunya, quan reformes molt recents d'altres països del nostre entorn estan generant situacions d'integració obligada —no per la via que aquí es proposa, sinó forçada— del 79%, 89%, 40%, 65%, 36%, 75%, 40%, 73%, etc.³ La nostra és una proposta absolutament moderada i amb un plantejament de gradualitat en el temps d'implementació. Ara bé, la proposta va destinada al fracàs més absolut si no s'acompanya d'una política econòmica que la complementi, perquè del que es tracta és que aquests petits municipis tinguin dotacions més grans i, per tant, major capacitat d'atendre llurs responsabilitats.

En alguns països, com ara Itàlia, on s'estan estudiant situacions semblants, la resposta legislativa és diferent: hi ha menys desplegament legislatiu i més partida pressupostària; el pressupost es destina a facilitar les agrupacions, els acords i els convenis per millorar la qualitat dels serveis, fent-la homogènia en el conjunt del territori del país, cosa que constitueix un ambiciós objectiu. Evidentment en una OT hi ha molts valors a preservar; la comissió era perfectament conscient de tots i cadascun dels que s'havien de preservar i defensar; ho sabíem. Entre altres, que no seria bo que a Catalunya es consolidés una divisió en la qualitat dels serveis en funció de la pertinença a un o altre municipi. Hem de tenir la pretensió que tots els ciutadans de Catalunya gaudeixin d'un mateix grau de qualitat en la prestació dels serveis municipals.

Això és el que fa referència a l'esfera municipal. Òbviament, és una breu síntesi, que els prego que entenguin com a tal. Altrament, hauríem de passar-hi molta estona, ensems que ens privaria de la satisfacció que per a nosaltres representa que vostès llegeixin l'Informe en la seva integritat. Espero, doncs, que aquesta síntesi de l'Informe n'estimuli la lectura sencera.

³ Aquests percentatges corresponen, respectivament, a les reformes del mapa municipal efectuades a Dinamarca, Suècia, Noruega, Alemanya, Països Baixos, Bèlgica, Àustria i Anglaterra.

El nivell comarcal

Tractada la qüestió municipal, entrem de ple en l'àmbit comarcal. I, d'entrada, vull introduir un element de reflexió, assenyalat al preàmbul de l'Informe: no seria bo sacralitzar una delimitació territorial. Estem operant en un territori que és viu, que canvia, que evoluciona, que es modifica, a través de polítiques infraestructurals, polítiques econòmiques, moviments socials, polítiques migratòries —internes i externes—, que estableixen noves dimensions. I això, a més, s'ha esdevingut en poc espai de temps. Per tant hauria estat lícit per part de la comissió que en enfocar el tema comarcal de Catalunya haguéssim plantejat una proposta de gran ambició, de reconsideració de determinades delimitacions comarcals. No per voluntat de molestar ningú, sinó perquè la realitat territorial actual fa que hom pugui dir que fa un temps se sentia més d'una capitalitat, però, avui, el seu corrent de relació s'ha decantat cap a un altre lloc més proper, perquè hi va una carretera, perquè hi ha un institut... Fixeu-vos si no hem de sacralitzar certes delimitacions territorials que la pròpia administració del país és capaç de fer-ne 26 de diferents en funció del servei que es tracti. Però, malgrat que no sembla tan insalvable aquesta reconsideració, no ho hem fet. Hem deixat que la prudència ens guiés altre cop i hem agafat la delimitació comarcal actual, l'hem mantinguda, amb les variacions que després es diran.

Deixeu-me dir, desoïnt el consell d'Enric Lluch, dues coses que he llegit. Una que aquest és un estudi fet des d'un fosc despatx de Barcelona, quan en realitat era un despatx assolellat, amb la presència propera de l'estàtua de Ramon Berenguer el Gran, que ens facilitava la inspiració necessària per ser fidels a la història. L'altra, que no hem trepitjat el país, quan aquest és un Informe que, de veritat, és fet amb els peus: amb els peus que s'han passejat amunt i avall de Catalunya tant com el qui més, cosa que ha permès de fonamentar totes les propostes.

Dit això, cal admetre que l'organització comarcal de Catalunya presenta dificultats. I nosaltres hem volgut resoldre-les des de dues vessants fonamentals. Una des del punt de vista organitzatiu. Creiem que és una gran mancança organitzativa dels consells comarcals que no integrin tots i cadascun dels municipis de la comarca. Als òrgans de decisió, al plenari del Consell comarcal, no pot haver-hi cap ajuntament que se'n senti al marge perquè no hi figuri representat. Per ser clars: un Consell comarcal no pot ser la torna d'una alcaldia. S'ha de garantir en el Consell —en el ple— la presència de tots i cadascun dels alcaldes de la comarca o del regidor en qui deleguin. Algú pot pensar que això comportaria, en algunes comarques, una representació molt nombrosa. Ara bé, cal recordar, en primer lloc, que amb les agregacions es reduiria el nombre dels ajuntaments representats. En segon lloc, a través de les agrupacions voluntàries per a la prestació de serveis, podria acordar-se una única representació per als municipis agrupats.

En qualsevol cas, no crec que convingui a Catalunya usar arguments que a vegades, des de la perspectiva de l'encaix constitucional del país i de futur o de

presència, se'ns tornen en contra, com ara dir que hi ha massa gent, massa representativitat. Ningú no ha dit que la democràcia fos cosa de poca gent. Enlloc no està escrit. La democràcia és tal com és. I per tant a les comarques amb molts municipis, hi haurà plens amb més municipis representats. L'Informe afegeix que això es pot fer sens perjudici que es creïn comissions executives més petites, més operatives, que puguin garantir l'eficàcia en la prestació dels serveis de què les comarques han de disposar. Però el que no pot ser és que avui alguns municipis se sentin aliens als consells comarcals per raó de no figurar-hi, fins el punt que quan preguntem a molts consells comarcals o als seus presidents, ens contesten que una de les coses que avui fa que els consells comarcals tinguin una major implantació, arrelament i eficàcia és la institució del consell d'alcaldes, que és la única que no està prevista per la llei, és a dir que té caràcter voluntari i és impulsada pels propis alcaldes. Si el consell d'alcaldes és una peça bàsica, que avui dóna garanties de continuïtat i d'eficàcia, potser val la pena pensar que cal institucionalitzar la presència dels alcaldes en tots els consells comarcals. I això és el que fem, sense perjudici que voluntàriament puguin seguir constituint consells d'alcaldes des del punt de vista d'assessorament o d'algun altre. Tot plegat combinant el criteri de representació del territori (els alcaldes o els regidors en qui deleguin) i, per un altre costat, la representació ideològica, partidista, dins de la població, d'una manera equilibrada. Fixin-s'hi fins a quin punt hem estat prudents que diem d'una manera equilibrada, que podrà decidir el legislador. Nosaltres diem simplement que ha d'haver-hi un equilibri entre territori i el que podem anomenar representació ideològica partidista dins de l'àmbit comarcal.

Les comarques, no únicament les defensem, sinó que proposem de reforçar-les, fonamentalment, com a ens encarregats de subvenir l'acció municipalista que molts municipis per si sols no poden fer. És a dir, hem de facilitar que l'ens comarcal no substitueixi, sinó que ajudi, impulsi i faciliti la política municipal. Que arribi on el municipi no pot arribar. Que sigui un agent actiu en la política de les agrupacions i dels convenis, que faciliti acords, que garanteixi en definitiva una actuació eficaç en el territori. I això exigeix, en el propi benefici de la comarca, protegir-la de la pressió municipalista per sota i de la pressió regional —o ara *diputacional*, per entendre'ns— pel damunt. Cal definir bé l'àmbit competencial de la comarca, per a què sigui un element actiu, proactiu en l'impuls de l'acció municipalista a Catalunya, amb una organització que es vol d'una certa flexibilitat, tant en aquest nivell com en el veguerial, del qual després parlarem.

No és lògic creure que totes les comarques de Catalunya han de tenir preceptivament i com a màxim les mateixes competències. Sinó que poden tenir-ne les mateixes com a mínim. Però, lògicament, en funció d'unes o altres característiques, d'unes o altres necessitats, d'unes o altres facilitats de conveni, les comarques hauran de tenir i assumir competències diferents, que menin a la prestació de serveis segons les seves necessitats, la seva voluntat i la seva capacitat d'arribar a acords en el marc de l'organització regional de Catalunya. Aquest criteri de flexibilitat és fonamental.

En el conjunt de valoracions que s'han fet del nostre Informe, n'he trobat a faltar una sobre la següent qüestió: una vegada que vam rebre uns representants dels municipis de Catalunya, un dels aspectes tractats fou la necessitat que els ajuntaments puguin pactar acords amb independència de la seves adscripcions comarcals o regionals. Aquesta inquietud és contemplada a l'Informe i constitueix un fet autènticament «revolucionari» des de la perspectiva del desplegament legislatiu a Catalunya. Les delimitacions territorials no es poden convertir en un encotillament que vagi en perjudici de l'eficàcia en la prestació dels serveis a Catalunya. En tot cas han de ser marcs de referència, però no gàbies que impedeixin la col·laboració de dos ajuntaments. És molt curiós que a Catalunya reivindicuem acords transfronterers amb municipis de França i impedim l'acord transfronterer —per entendre'ns— entre dos municipis de regions diferents. Hi ha alguna cosa que falla i hem cregut que l'havíem de resoldre.

Hem proposat també la revisió d'algunes adscripcions comarcals concretes d'un cert nombre de municipis. L'Informe assenyalava aquests municipis amb diferent èmfasi: per a uns s'indica l'absoluta necessitat de consultar-los si creuen que han d'estar en una comarca o en una altra; i per a uns altres només es parla de la possibilitat d'estendre-hi la consulta. Aquesta diferència es fa perquè en uns casos hi ha suficients elements que justifiquen la consulta, sinó la fan obligada, mentre que a d'altres resulta més discutible.

Proposem, igualment, la creació de sis noves comarques: el Baix Llobregat Nord, la Selva Marítima, l'Alta Segarra, la Vall de Camprodon, el Moianès i el Segre Mitjà [...]. Per què aquestes comarques i no d'altres? Doncs, perquè en aquests casos ha existit una coincidència de parers sobre el reconeixement d'uns principis que defineixen el fet comarcal i que el propi Informe estableix. Val a dir, però, que no hem tingut la mateixa visió sobre altres possibles comarques, en seguir aquesta política de prudència a l'hora de modificar el mapa comarcal. Si el Parlament català decidís enfocar la qüestió des d'una vessant més agosarada, podria introduir-n'hi d'altres. La nostra proposta ofereix al Parlament català el camí de la prudència.

Hi ha, això sí, dues propostes concretes més: una, la necessitat de reconèixer com a àmbit subcomarcal el Lluçanès, un territori amb prou identitat i personalitat perquè se li reconegui un àmbit d'actuació, però sense la suficient substantivitat per esdevenir una demarcació comarcal. Aquesta proposta, inserida en la línia prudent d'alterar poc el mapa comarcal, no és obstacle perquè el Parlament pugui decidir una altra cosa. L'altra proposta es refereix a la necessitat d'estudiar la creació d'una comarca —dit així perquè els fets apunten en aquesta direcció però no ens autoritzen a proposar-ne la creació immediata— a l'entorn de Sant Celoni.

No cal dir que aquestes qüestions són molt opinables, discutibles. Nosaltres hem fet una proposta comarcal, entenem que raonable, perquè ha estat feta a consciència, estudiant cas per cas, en la línia de la prudència ja esmentada. No cal dir que no estem formulant cap mandat imperatiu que impedeixi el

Parlament de considerar altres possibilitats, sinó ben altrament només oferim un Informe al Parlament per a què aquest, en l'exercici de les seves funcions, decideixi.

L'àmbit regional: les vegueries

Des de l'any 1980 Catalunya s'ha pronunciat políticament, i des de l'any 1987 s'ha pronunciat legislativament, a favor de la província única. Però, l'any 2000, quan ens demanen una proposta de revisió del model d'OTC, encara la província única, per raons en què no hem d'entrar, perquè són fora de l'àmbit de decisió dels experts, no ha estat una solució viable i operativa. En canvi, la realitat que actualment nosaltres hem pogut constatar és l'existència d'una proliferació d'instàncies que compliquen la vida del ciutadà, que fan difícil el funcionament de la pròpia administració i que contenen graus d'irracionalitat molt importants. Davant d'això, la proposta de la comissió és estudiar l'assimilació del nivell provincial a l'organització regional de Catalunya: que regió i província s'identifiquin, en el marc que estableix la Constitució. L'ordenament constitucional permet modificar els límits i denominació de la província, tot mantenint-la com a àmbit de descentralització de l'activitat administrativa de l'Estat. Això permet a Catalunya fer coincidir la província amb la demarcació regional, i tenir, finalment, una organització regional d'acord amb la voluntat del Parlament català i el desig unànim dels corrents polítics de Catalunya durant la segona meitat del segle XX. Aquesta és, alhora, una proposta amb una gran capacitat de simplificació.

Això ho podem fer: no representa res més que l'exercici d'una voluntat política. L'argument de l'entrebanc constitucional aquí no hi val, perquè la identificació de província amb regió a Catalunya és una possibilitat que encaixa en les possibilitats de desplegament de la pròpia Constitució. Quins obstacles podria haver-hi? Algú pot argüir que si es creen més regions (províncies) a Catalunya, això pot representar una alteració del mapa electoral en el Congrés dels Diputats. Aquest obstacle es pot salvar amb la simple introducció d'una disposició transitòria en la Llei orgànica del règim electoral general: fins que no es fes un altre cens a nivell de tot l'Estat, la representació de Catalunya seria l'actual, bé que dividida proporcionalment en funció de la població de les regions (províncies). Aquest perill, per tant, no existeix. Fins i tot tenint la previsió constitucional ha estat necessari que per a Ceuta i Melilla s'hagin de fer en la Llei electoral algunes previsions específiques. És una aspiració sensata i prudent, dintre la línia de l'Informe, esperar que Catalunya pugui tenir un tracte de disposició transitòria com la que pugui tenir Ceuta i Melilla. No crec que estem demanant massa.

Per al cas del Senat, això no té solució, pot argumentar-se. Doncs bé, altres països ho han resolt i altres vegades s'ha fet; en trobaríem precedents molt clars, que consisteixen a immobilitzar les circumscripcions electorals per al Senat de

manera que els vots dipositats a les urnes per a aquesta càmera —que serien altres que les del Congrés— es computarien en bases diferents. I, per tant, la representació del Senat seguiria sent l'actual, fins que no es decideix canviar el Senat, fet que no sembla una ambició excessiva, ja que tothom hi està d'acord i sobretot —si em permeten la llicència— perquè el país no se'n ressentiria gens. Dit això, no sembla que ningú pugui mantenir que aquesta solució no és constitucional.

Quantes vegueries hi ha d'haver a Catalunya? Quina denominació han de tenir? Com s'han d'organitzar políticament? Aquestes són algunes de les qüestions d'un gran debat, obert i viu. Abans de començar la conferència, uns periodistes em preguntaven sobre les crítiques que ha rebut l'Informe. El pitjor que hauria pogut passar és que el nostre Informe no hagués desvetllat crítiques, perquè quan es fa una proposta que afecta el país, és lògic que hom la critiqui i fins i tot hi ha algú que la valora positivament.

Pel que fa al nombre de regions que Catalunya ha de tenir, hem adoptat el que el Parlament català, per unanimitat, va decidir en la seva planificació territorial de Catalunya:⁴ l'existència de sis regions —després explicaré per què en diem vegueries— que són les de Barcelona, Catalunya Central, Girona, Ponent, el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre. Són les sis regions que per unanimitat del Parlament català es van delimitar com a àmbits de la política regional. Amb aquest precedent de consens —hem dit sempre que volíem adaptar la nostra proposta el màxim possible a la legislació vigent—, nosaltres hem proposat aquestes sis regions. Això vol dir crear-ne dues de noves i alterar en alguns casos concrets l'adscripció de comarques, en els termes proposats per la planificació territorial.

Nosaltres afegim que cal estudiar i consultar quina ha de ser l'adscripció regional de —per exemple— el Ripollès. En aquest moment, és una qüestió controvertida i convé que la comarca s'hi pronunciï. Ara com ara, fem l'adscripció que la política regional catalana havia acordat, però, té el Ripollès tirada a fer cap a Osona, i a través d'aquesta comarca a formar part de la Catalunya Central? O manté, en canvi, una vocació gironina? El tema és prou important com per deixar-lo apuntat i posposar la decisió final a la consulta a tots els municipis i a totes les comarques de Catalunya, perquè la gent ha de poder dir-hi la seva.

En comptes de parlar de regions, emprem el mot vegueries, perquè hem cregut que és una paraula amb tradició a Catalunya, històricament vinculada sempre a una delimitació territorial, que pot esdevenir un substitut adient de la denominació província (si hom suporta els *cabildos*, deuen poder suportar les

⁴ En la discussió de la Llei del Pla Territorial General de Catalunya, l'1 de març de 1995, es va aprovar per unanimitat la disposició transitòria segona que afirma que «Mentre no es legisli sobre la divisió de Catalunya en regions, el Govern de la Generalitat ha de tenir en compte subsidiàriament els àmbits funcionals territorials definits per aquesta Llei en el que fa referència a la planificació de llurs serveis». Tanmateix, els mapes proposats pels diversos grups parlamentaris no eren idèntics: tots ells excepte CiU defensaven el reconeixement de l'Alt Pirineu com a àmbit de planejament i ERC proposava, a més, la diferenciació d'un gran Penedès.

vegueries). Es creen, doncs, sis vegueries, amb la Diputació com a òrgan de govern, perquè, entre d'altres raons, ens sembla una frivolidat canviar un nom d'una corporació representativa que té el seu origen, precisament en les institucions representatives del país. La Diputació és un nom entroncat, a la Corona d'Aragó, amb la Diputació del General. No s'ha de renunciar en aquest nom, sinó que cal reivindicar-lo com a propi per designar a Catalunya les corporacions representatives de les vegueries.

Ens queda una qüestió pendent, la de l'Alt Pirineu i la Val d'Aran. En tractar de la política regional, es parla de set àmbits, dels quals sis es constitueixen en les vegueries i un setè s'identifica fonamentalment des de la seva especificitat, l'Alt Pirineu i Val d'Aran, perquè és un territori objecte d'una planificació parcial pròpia, que ha d'enfrontar problemes sectorials concrets, per a la qual cosa necessita disposar d'una representativitat que permeti una millor defensa dels interessos que la identifiquen. Sé que algú ho veurà insuficient. Nosaltres, però, pensem que constitueix un primer pas, que no ha d'esperar la regulació de la resta del desplegament territorial. Des d'ara aquest territori, integrat fonamentalment a la vegueria de Ponent, pot anar prenent cos, fins a constituir una unitat que pugui ser percebuda i identificada per tothom com una vegueria. Però avui a nosaltres (que ja hem dit que volíem respectar bàsicament els elements legislatius que condicionen el desplegament de l'OT a Catalunya) ens ha semblat molt important mantenir aquella unanimitat que havia delimitat a Catalunya 6 regions, més aquest altre àmbit de planificació parcial, sectorial, que comprèn tot l'Alt Pirineu i la Val d'Aran (amb respecte al seu règim específic). Aquesta és, val a dir-ho, una proposta que té en el seu conjunt la gran capacitat de ser implementada ràpidament, per bé que amb una execució gradual. D'aquesta manera tindríem una OTC amb una base molt àmplia de consens.

Em resta un darrer aspecte, i amb això acabo, el fet metropolità, un tema suficientment important i debatut perquè la comissió no l'hagi ignorat. El fet metropolità és molt sovint identificat exclusivament amb la regió metropolitana de Barcelona i, en canvi, cal ressaltar que també ha de contemplar altres sectors del nostre territori que poden tenir vocació de metropolitanització. I això aconsella de deixar la porta oberta. Què es vol dir amb això? Doncs, que en el marc de les vegueries, hi ha la possibilitat que s'estableixin nivells diferents de descentralització del poder de la Generalitat, en funció de la complexitat de cadascuna de les regions i molt singularment en el cas d'una regió metropolitana. La vegueria esdevé a Catalunya un àmbit on s'insereix l'administració local, els municipis, les comarques i la vegueria; és una demarcació de l'administració de l'Estat i és un àmbit d'actuació de la Generalitat, que haurà d'adaptar la seva estructura organitzativa i de descentralització a la realitat veguerial de Catalunya. Per tant i per primera vegada, en el territori se simplifiquen i s'unifiquen no sols instàncies, sinó àmbits territorials.

És per això que nosaltres diem que ja no té cap mena de sentit que les eleccions a la Diputació es facin per partits judicials. L'elecció a la Diputació s'ha de fer per comarques. Avui no s'entenen unes demarcacions que només ser-

veixen de circumscripcions electorals a la Diputació, ja que no coincideixen ni tan sols amb l'àmbit real d'actuació judicial. Per això, diem que l'administració de la Justícia ha d'adaptar-se en aquesta OTC. Tornant al fet metropolità —singularment el de Barcelona— cal contemplar la possibilitat que, per mitjà de la descentralització de l'acció de la Generalitat, rebi més competències o les competències adequades, adaptades a les característiques metropolitanes de la regió, que no seran les mateixes que les que pugui tenir la regió de Ponent des de la perspectiva de la prestacions de serveis.

En acabar

Permetin-me dir que per a nosaltres, membres de la Comissió, ha estat un gran honor i una gran satisfacció que ens hagin deixat fer el que hem fet. Ha estat una feina difícil, però, agradable. Difícil, perquè és un treball de molta responsabilitat: sabíem que acceptàvem un repte. Però, agradable, perquè hi ha hagut entre tots els membres de la comissió una gran comprensió, una gran voluntat d'entesa, una gran disposició a fer aportacions, cadascú amb els seus criteris, una gran capacitat d'arribar a acords. I això ha estat bo. A partir d'aquí: què comença? No ens sap cap greu que això obri un gran debat. Ens ompliria de tristesa que no l'obrís, perquè si no l'obrís voldria dir que potser això era allò que en diuen un *vaya, vaya, desde luego*. Preferim un debat. Un debat on hi haurà posicions molt contradictòries i posicions que poden ser discrepants —legítimament— i crítiques amb el nostre treball. Però nosaltres tenim la convicció que hem actuat honestament amb l'encàrrec que se'ns va fer i que hem posat damunt la taula una proposta articulada, coherent, que contempla la globalitat del sistema, del model d'OTC, i que el contempla des d'una voluntat dinàmica i de projecció i a la vegada viable i operativa, que era l'ambició que perseguíem al començament.

Perdonin-vostès que hagi fet una exposició molt atapeïda i en la qual, malgrat tot, hauré deixat de dir moltes coses que voldran que complementi. Estic a la seva disposició per fer-ho. Moltes gràcies per la seva atenció.

Debat posterior

Antoni Muñoz. Tota reestructuració comporta uns costos. Han avaluat vostès l'increment de funcionaris que representaria aquesta reestructuració?

M. Roca. Sr. Muñoz, permeti'm una cosa. Des de fa molts anys vostè i jo vam aprendre que el cost de la llibertat no es calcula en diners. El cost de la representació del territori no pot ser aquest. Ara, Catalunya, amb la creació de dues noves diputacions, pot tenir més funcionaris... o menys. Però el que ens proposen és molt més, eh? Perquè nosaltres fem una amortització de places molt gran. Perquè fins ara en tot això hi teníem les províncies i hi teníem les

propostes de la política regional de Catalunya. Ara, de tot això, en fem un sol tema. Ens estalviem calés si volem fer-ho. Però jo he començat per dir que aquest no és un problema d'estalvi de diners: aquest és un problema de racionalitat, d'eficàcia, de viabilitat econòmica i, si es vol, també d'estalvi, per bé que no fonamentalment. El problema és que no es bo per a Catalunya viure interinament en un model d'OT que condiona, per exemple, l'aplicació d'una llei electoral que es regula per una disposició transitòria de l'Estatut des de l'any 1980. Tots transitem a la vida, però un cert límit a la transitorietat tindria sentit. Necessitem un model d'OT propi i hem de mirar que això que vostè diu —amb raó— no es tradueixi en un increment de funcionaris. Però el que no podem és viure interinament pel que fa a un tema tan fonamental com l'OTC.

Ho hem dit moltes vegades: dintre dels senyals d'identitat de Catalunya també hi ha l'especificitat de la seva OT. Doncs bé, escolti, si al final això ens costa uns diners —no sé els que ens costarà—, benvinguda sigui aquesta despesa. Insisteixo que la proposta que avui ens fan és molt més cara, perquè tindríem duplicitat d'instàncies administratives i per tant més despesa. La nostra proposta racionalitza. Però no voldria defensar això des de la perspectiva només de l'economia de la proposta, de l'estalvi. En el moment en què estem plantejant —amb tota la raó del món— la necessitat d'un nou sistema de finançament per Catalunya, un exercici de coherència ens imposa establir un nou sistema de finançament de les corporacions locals a Catalunya. La coherència l'hem de practicar. I sóc el primer de defensar que no han existit les oportunitats, ni les ocasions, ni fins i tot a vegades el consens polític necessari; però ara, que se'ns ha dit per unanimitat —i la unanimitat va escassa— que féssim un informe i els l'hem fet també amb consens, home!, seguim amb la unanimitat durant un temps, que no és pecat i en podria sortir una cosa bona i de futur per al país. Per tant, d'acord amb vostè: no fem més administració, perquè això és estalvi, però no ho justifiquem només amb això, que hi ha més coses aquí dintre: hi ha més satisfaccions.

Hom pregunta sobre l'impacte de les noves tecnologies i infraestructures en la divisió territorial.

M. Roca. Jo crec que són dues les qüestions que vostè planteja. Una primera és: les noves tecnologies com és contempen? Les noves tecnologies —sobre tot la instal·lació de la xarxa a Catalunya— és un dels temes que ens dona, per un costat, esperança que els conceptes de capitalitat perdin importància. La xarxa ens apropa, des del punt de vista d'innovació tecnològica podríem tenir administracions obertes a través de la xarxa. Doncs bé, els conceptes bàsics de capitalitat concebuts com a finestretes obertes al públic i el segell que diu «*presentado*» o «*salida*», això es va acabant. És una esperança. I aleshores nosaltres proposem precisament l'accés de totes les entitats municipals de Catalunya als beneficis de la xarxa, i el minifundisme municipalista —que no té res a veure amb la preservació de la identitat dels pobles— ho podria complicar. És bo que tots els ciutadans accedeixin a la xarxa en igualtat de condicions. Aquest

és un esforç que s'ha de fer. D'altra banda jo interpreto de les seves paraules una cosa que comparteixo: les noves tecnologies, les noves infraestructures, les noves realitats socioeconòmiques, els moviments demogràfics —ja n'hem parlat— fan que avui no puguem dir que la nostra proposta serà exactament vàlida d'aquí a deu anys. D'aquí a 10 anys, podrien introduir-s'hi nous criteris. Uns altres pretesos experts podrien dir: «escolta, això d'aquí, que aquests ho deien així, perquè no ho rectificuem?» Ha d'haver-hi una revisió periòdica. El que nosaltres pretenem és dissenyar un model que permeti la implementació teòrica, però que en canvi el que preservi sigui precisament el dibuix bàsic. Catalunya s'articula territorialment en municipis, en comarques i en vegueries. A partir d'aquí si una comarca ara estira una mica més cap aquí o estira més cap allà, si a la regió resulta que amb el temps hem de canviar aquesta delimitació, no ens esgarrifem, que això pot passar. Hi estic d'acord. I amb això tindran molt a veure el que vostè diu, les distàncies, els apropaments, el que es pugui produir. Si és aquest el sentit de la pregunta de vostè, en comparteixo l'opinió.

Jaume Font. Cita Lluís Casassas per afirmar que «el més important són els criteris i el de menys són les ratlles, perquè els criteris ens donaran les ratlles. I jo crec que en aquest Informe sembla que hi ha un excés de ratlles, sobretot en el nivell comarcal i en els innombrables canvis d'adscripcions de municipis. Potser això no es podia haver resolt dient: el que no estigui content que ho digui, i no suplir la funció del Parlament?»

M. Roca. Tens raó. Però, un altre Jaume Font es podria haver aixecat si haguéssim fet això i dir: «molt criteri i es mullen poc.» D'entrada nosaltres vam dir quan vam agafar l'Informe: «farem plànols, farem mapes, eh?» Primer, que hi havia quatre geògrafs i havien de demostrar que manaven, perquè eren majoria. Però, en segon lloc perquè nosaltres fem una proposta, que s'ha de veure si serà errònia, encertada, equivocada, matisada o el que vulgueu. Si només haguéssim establert criteris (que n'hem formulat bastants, tot i que és un Informe de poca lletra, no gaire gruixut, i que alguns critiquen perquè hi falten coses i poden tenir raó), un podia dir per què no havíem fet un plànol, perquè no ens havíem mullat. Per això, Font, jo et prego que m'acceptis, que de la mateixa manera que tu defenses una visió, que entenc encertada, nosaltres havíem de dir coses per no perdre una part important del rigor que volíem donar al nostre estudi.

Jaume Font. Vostès (o el Parlament en el seu moment) s'atreveixen amb els nans del bosc, amb els petits. Quan per prestar serveis als petits es podia haver explorat més la via de la comarca. Els problemes més greus d'ordenació del territori no són pas en els municipis petits, són en les zones més urbanitzades i en canvi aquí «l'Informe no sé si havia de dir res però no diu gaire res». En relació a la comarca jo crec que han obert la caixa dels trons. En relació a la vegueria, per què es renuncia a la província única i a fer caixa única amb els fons de les diputacions i que la

Generalitat s'organitzi amb aquests fons com vulgui? Així es podrien fer moltes més vegueries.

M. Roca. Nosaltres no parlem de problemes. No ens dediquem a dir si un municipi gran té aquell problema o aquell altre, si un municipi petit té aquell problema o un altre. Nosaltres parlem de la falta de correlació entre l'àmbit competencial que la llei atribueix als municipis i la insuficiència dels petits municipis per atendre aquestes competències. El problema és aquest. Si agafes la relació de les competències municipals que s'atribueixen segons la llei a tots els municipis de menys de 5.000 habitants —no s'hi fan distincions, com si fos igual tenir-ne 4.999 que 35— i a tots ells els dius «vostès han de tenir aquest nivell competencial», tothom quedarà molt feliç. Però quan ens diuen «escolti, ens poden mirar alguna cosa d'això de la revisió de l'OT», suposo que deuen voler parlar d'aquest nivell competencial, que no té gaire sentit.

Aquests dies com que tenim totes les vaques boges i la febre aftosa, cada dia surt una disposició que diu que s'ha d'obrir a tots els municipis un registre de les vaques boges i que se n'ha d'obrir a tots els municipis un altre dels animals afectats per la febre aftosa. Jo m'imagino el tip de riure que es fan molts municipis quan reben la circular. Però quin registre obriran? Si no en tenen. Siguem realistes. Cada dia els diuen més coses, perquè és lògic, perquè l'administració vol ser una instància propera al ciutadà, però aquesta instància no pot ser al menjador de casa seva, perquè és impossible que des d'allí es portin tots els registres que l'administració li encomana. I per tant hi ha un problema de coherència, de model, purament i simplement. Això vol dir que ha de desaparèixer algun poble de Catalunya? No, ni un de sol. Es diu «oh, és que ens direm entitat municipal descentralitzada en comptes de dir-nos ajuntament!» Aquesta és la discussió.

Però que no es digui que desapareix ni un sol ajuntament (com a edifici), ni una sola bandera, ni un sol segell, ni una sola de les competències que tenen avui (exercides directament o per conveni): cap. La llei això ho diu i nosaltres ho potenciem de manera claríssima. No hi ha un sol poble de Catalunya que es vegi obligat a perdre la seva identitat per raó de la proposta d'aquest Informe. El que diem és que a més de pensar en el territori una OT pensa en la població. Això del territori no és un ens abstracte. El territori existeix i hi ha una població. I aquesta població té uns drets. I aquests ciutadans tenen una necessitat de prestació d'uns serveis. I saben que en molts dels municipis de Catalunya aquest tipus de serveis —els que siguin— no es podran prestar eficaçment. Fixin-se que dels ajuntaments que nosaltres assenyalem en aquest procés d'agregació, pràcticament tots o un percentatge molt alt, arriben a l'agregació o a l'agrupació seguint els acords establerts entre si per disposar simultàniament d'un secretari o d'un interventor. Per tant, ja tenen compartits determinats serveis. Doncs bé, aquesta és la línia, per facilitar la institucionalització d'una política moderna i eficaç. Però insistim, el sostre dels 250 habitants no surt de l'Informe, surt de les lleis del Parlament de Catalunya, que és molt diferent.

Antoni Plans. Procedent dels Grups de l'Alt Pirineu. Afirmar que en l'àmbit municipal l'Informe té força raó en els canvis que es proposen. Agraïx la referència explícita a l'Alt Pirineu. Pertoca a les forces vives de l'Alt Pirineu demostrar la voluntat de ser, encara que li hauria plagut que ja fos definit com a vegueria.

M. Roca. Només puc dir que ha estat com una alenada d'aire fresc. Moltes gràcies. És la primera valoració positiva que en els darrers dies he rebut i em sento molt emocionat. Gràcies.

Intervenció no audible en la gravació per estar feta sense micròfon. Per la resposta sembla referida als possibles terminis d'aplicació de les propostes.

M. Roca. Nosaltres creiem que el nostre Informe té un avantatge: podria ser d'aplicació immediata en part, d'aplicació ajornada en una altra part, que es podria instar simultàniament la modificació legislativa a nivell d'Estat i, sens perjudici d'això, tirar endavant el tema de l'Alt Pirineu i Val d'Aran... Aquest és un problema de *timing*; el calendari no ha de tenir els mateixos ritmes en tota l'execució de l'Informe. Podria anar-se avançant en alguns punts més i en uns altres restar a l'espera de posteriors resolucions. Ara, això sí que se'ns escapa. Nosaltres, el dia [19] de gener vam agafar aquest Informe i vam anar al Parlament. Hi havia els representants dels grups parlamentaris i els el vam donar. Havíem complert el nostre encàrrec. Fa quinze dies aproximadament, la ponència que s'ha constituït en el Parlament per a estudiar aquesta qüestió ens va cridar i hi vam anar. Hi vam fer una explicació i van interrogar-nos molt legítimament per tal d'aclarir determinades qüestions. Vam estar amb ells en una llarga sessió i ens vam posar a la seva disposició per si calia complementar l'exposició o discutir més. A partir d'aquí, el ritme, nosaltres no el podem preveure ni fixar. Però, en canvi, sí que podem dir que no hi hauria d'haver dificultat perquè almenys comencessin a iniciar-se alguns tràmits. Jo crec que això no hauria de ser massa llunyà. Però s'escapa absolutament de mi.

Si hem permeteu, vull dir simplement una cosa que companys de la comissió em van demanar que remarqués. Hi haurà una gran opció política a fer per part del Parlament. Si tothom vol guanyar per 10 a 0 no hi haurà un mapa, un model d'OT assentat. Aquí hi ha elements que necessiten d'un gran acord. Una OT que vulgui suplir les mancances de l'actual precisament ha d'arribar al gran acord que a vegades, en altres instàncies i en altres moments, no s'ha aconseguit. I aquest gran acord, en definitiva, no nega res. Xavier Rubio diu molt bé: «no tanquem la porta a res, l'evolució posterior dirà si d'altres ambicions podran tenir resposta, però en tot cas comencem des d'una ampla vitalitat representativa.» Per una raó molt senzilla —per part meva això ja és cremar-me massa, però deixeu-m'ho dir—, no podem aspirar a que el Parlament de l'Estat rebi la nostra petició amb gran convenciment si darrera no hi ha un gran acord polític. El nostre grau d'exigència dependrà de la força que hi posem en aquí. I això els experts no ho diuen però, des de vells tics (que de tant en tant encara me'n recordo) ho puc dir.

Josep Serra, de l'Àrea Metropolitana. Valoració de l'Informe com a valent. Molt d'acord a canalitzar el fet metropolità a través de la vegueria, però assenyala l'oblit o manca d'esment sobre les diverses entitats metropolitanes. També pregunta si Roca és optimista respecte del procés que pugui seguir en endavant aquest Informe i la possibilitat de mantenir l'esperit de consens i de valentia en afrontar els problemes.

M. Roca. La segona pregunta és la més fàcil, però no té mèrit contestar-la, perquè jo sóc per naturalesa optimista. No em podria aixecar cada matí si fos pessimista, per tant no té mèrit. Sempre sóc optimista. Bé, després la bufetada ja et ve. Però d'entrada... si no al matí aixecar-te pessimista és tristíssim. Per tant: optimista. Després veurem.

La primera pregunta, si em permetes, no tens raó del tot, per una qüestió: perquè nosaltres diem que no hi haurà a Catalunya més delimitacions territorials que municipis, comarques i regions. Per tant aquestes entitats a què fas referència s'hauran d'adaptar a l'OTC. Aquí hi ha molts geògrafs i d'això en saben; jo de Dret una mica. El Dret, fonamentalment, és un conjunt de disposicions transitòries. Bàsicament, és això. Així que, per la via de la transitorietat, tot té solució.

Lluís Vallvé, secretari general de la Federació de Municipis de Catalunya (FMC). «Una cosa és el que diu l'Informe i una altra el que diu la premsa que diu l'Informe i el que diuen que diuen que han dit de l'Informe». Valoració positiva de l'Informe per part de la FMC, malgrat que un diari diu que el rebutgen pel tema de les comarques. Valoració del respecte del principi d'autonomia local en l'Informe i que està pensat en clau de prestació de serveis al ciutadà. Cal un sistema de finançament que permeti la igualació dels serveis. Preocupació pel futur de l'Informe en la mesura que no hi hagi la pedagogia que hi hagut en aquest acte. No veuríem més clar que aquest any que parlarem de renegociació del finançament autonòmic, s'incloués també el local, per la pròpia viabilitat de l'Informe?»

M. Roca. Lluís, no pateixis gens si la premsa diu que vau rebutjar la proposta comarcal. L'expressió rebutjar em sona absolutament angelical comparada... Tinc dues mostres (que les guardo) en què ens acusen, una, de practicar el terrorisme territorial i, una altra, en què m'inviten «a anar al poble, si m'atreveixo». Ambdues no han estat contestades, lògicament.

Pel que fa al finançament, comprenc el que tu dius, però de totes maneres jo diria que ara no aprofitéssim una cosa per a una altra. Què vull dir? Doncs, que ja prou difícil és la negociació del sistema de finançament autonòmic com per a què aquí ara imposéssim nosaltres qualsevol element que la compliqui. Catalunya ha de negociar en llibertat, amb força i sense condicionaments, un finançament adequat. A partir d'aquí, serà responsabilitat dels polítics de Catalunya i de la gent de Catalunya saber com s'aplicaran aquests recursos o quina distribució se'n farà; però no ho condicionem prèviament. No hi ha res que valori i que sàpiga aprofitar tan bé l'administració central com un plantejament que ens compliqués la cosa dient «posin-se d'acord, mentre no es posin d'acord, nosaltres...» No barregem una cosa amb una altra, perquè des d'una perspectiva —que jo crec— operativa, se'ns podria girar en contra.

Malgrat tot, Lluís, el que vull és agrair molt sincerament —que em consta, m'ho han dit i ho sé— que tu i altra gent heu tingut una actitud de valoració molt positiva de l'Informe que nosaltres hem fet. Us ho agraeixo molt perquè l'únic del que jo puc donar testimoni és que hem un Informe que pretenia i pretén ser honest. Hem dit el que creiem que havíem de dir i que hi hagi gent que ho valori, fins i tot per criticar-ne després algun aspecte (a nosaltres ens és igual, això), que valori que hem fet un esforç honest d'intentar posar damunt de la taula dels que han de deliberar aquesta qüestió un primer informe que els serveixi per situar-se, per discutir-lo i per obrir el debat, creiem que ja hem estat útils en aquest sentit. Per tant moltes gràcies per la defensa que fas de la nostra actuació.

Xavier Pérez Farguell. De quina manera l'OTC ha de contribuir al posicionament de Barcelona en front altres grans àrees europees? S'ha tractat dins la comissió d'alguna possible nova agregació [municipal a Barcelona]?

M. Roca. No, amb tota sinceritat no s'ha tractat. Nosaltres fem un model d'OT. Aquesta problemàtica específica no l'hem tractada. Segurament la proposta que fem pot servir per resoldre alguns d'aquests problemes. És una bona base de treball per implementar-hi altres solucions. Però seria molt absurd creure que els problemes que avui té l'àrea de Barcelona per poder competir amb altres àrees importants d'Europa pugui ser simplement el model d'OT. L'Informe tampoc no tenia aquesta missió. Nosaltres hem fet un model que creiem que pot servir positivament a la preocupació que tu i molts altres ciutadans tenen, i que és lògica, però no és la pretensió articular polítiques executives sobre com dotar l'àrea de Barcelona de la capacitat de competir en el món. No era aquest l'objectiu, en tot cas final i principal, de l'Informe que hem.